

Vuoden 1999 hyväksytyt harvinaisuushavainnot

Toni Lindroos ja Rikki Luoto

Koiras punapäänarsku (*Netta rufina*) lyöttäytyi pullasorsien joukkoon lokakuussa keskellä Helsinkiä. © Tomi Muukkonen
Red-crested Pochard.

BirdLife Suomen Rariteet-
tikomitea (RK) on käsi-
tellyt 347 lomaketta vuo-
delta 1999 ja hylkäsi niis-
tä vain 24 (7 %). Kun mukaan laske-
taan lomakkeet aiemmilta vuosilta
nousee käsiteltyjen lomakkeiden mää-
rä 403:een ja hylättyjen 32:een (8 %).
Hylkäysprosentti oli siis varsin alhai-
nen. Käsiteltyjen lomakkeiden määrä
on lajilistan karsimisesta huolimatta
edelleen varsin suuri. Tässä vaiheessa
on käsitelty jo myös useita kymmeniä
vuoden 2000 havaintoja. RK sai lis-
tauksen Bongariliiton lintutiedotuk-
selle ilmoitetuista vuoden 1999 har-
vinaisuuksista. Tämän perusteella
RK:n kaipaamien lomakkeiden palau-
tusprosentti oli edelleen selvästi yli
90%. Katsaus on siis hyvin kattava
otos vuoden 1999 aikana Suomessa
nähdystä harvinaisista linnuista. Tä-
ssä suurkiitos kuuluu paitsi kaikille lo-
makkeensa palauttaneille havainnoit-
sijoille myös aluevastaaville ja
ARK:oilta, jotka ovat jälleen kiitettä-
västi keränneet oman alueensa har-
vinaisuushavainnot.

Harvinaisuuksien osalta kulunut
vuosi oli kohtuullinen. Yhtään maalle
uutta lintulajia ei vuonna 1999 tavattu.
Aikajärjestyksessä Suomen ensimmäi-
nen indigokardinaali (vuodelta 1968)
hyväksyttiin vasta nyt. Maalle uutena
alalajina hyväksyttiin kolme havain-
toa isolepinkäisen alalajista *homeyeri*.
Ne kaikki ovat kuitenkin jo aiemmilta
vuosilta.

Muita suurharvinaisuuksia olivat
maamme toiset havainnot valkosiipi-
kiurusta ja preerianaurulokista, valko-
kurkkusirkku (3.), kolme idänkäkeä,
ruoste- ja kirjorastas sekä kaksi pitkä-
jalkaa. Amerikanjääkuikka, amerikan-
tavi, punapäänarsku ja siperianuuni-
lintu esiintyivät ennätyksellisen run-
saina. Vuosi oli erittäin hyvä myös
amerikanhaapanan, arosuohaukan,
palsasirrin, isokihun, pikkuruokin,
mehiläissyöjän ja sitruunavästäräkin
osalta.

Yleistä

Mikäli katsauksesta puuttuu jokin
havainto, josta sinulla on tietoja, tai
havaitset virheitä tai muita puutteita
katsauksessa ota yhteys suoraan sih-
teeriin. Kaikki olennainen RK:aan liit-
tyvä (myös RK:n tiedotteet) löytyy
BirdLifen kotisivuilta osoitteesta

<http://www.birdlife.fi>. Näiltä sivuilta
löytyvät myös lajikohtaisesti kaikki
Suomessa hyväksytyt havainnot RK:n
perustamisesta lähtien.

Edellisessä katsauksessa lupailtiin,
että Suomessakin tullaan siirtymään
lähitulevaisuudessa uudelleen vii-
den kategorian järjestelmään AERC:n
(*Association of European Rarities Com-
mittees*) kanssa yhteisesti sovittujen
suuntaviivojen mukaisesti. Tarkem-
paa tietoa löytyy AERC:n kotisivuilta,
jotka löytyvät osoitteesta [http://
users.skynet.be/birding/aerc/aerc.html](http://users.skynet.be/birding/aerc/aerc.html). Uu-
den kategorijärjestelmän käyttöönot-
to on kuitenkin osoittautunut odotet-
tua vaikeammaksi lähinnä eri maissa
käytettävien erilaisten tulkintojen
vuoksi. RK kuitenkin selvittelee asiaa,
ja tähän järjestelmään pyritään siirty-
mään lähitulevaisuudessa.

Monivuotinen puheenjohtaja Han-
nu Jännes vetäytyi ansiokkaan uran
jälkeen RK:n jäsenyydestä. Hannulle
suuret kiitokset vuosien uurastukses-
ta. Hänen asiantuntemustaan tullaan
kuitenkin varmasti tarvitsemaan jat-
kossakin. Nykyisen RK:n kokoonpano
esitellään tämän lehden sivuilla 44–46.

Rengastajille

Aikaisempien vuosien tapaan rengastus-
toimisto listasi rengastetut RK-lajit ja nii-
den rengastajat. Pyydystettyäsi linnun tar-
kista aina, että olet mittaannut oikein ja ota
aina mahdollisimman monta mittaa. Pelk-
kä siiven mitta ja paino kertovat varsin vä-
hän lajista. Teemapyyntiä harrastavien tu-
lisi ennen pyydystämistä tutustua lajia
koskevaan kirjallisuuteen, jotta selviäisi,
mitkä mitat ovat tärkeitä lajin tai alalajin
tunnistuksen kannalta. Muista merkitä
kaavakkeelle myös renkaan numero.

Teknisiä ohjeita

Vältä kirjoittamasta lomakkeen marginaa-
leihin, käytä mieluiten kirjoittamiseen ko-
netta tai mustaa kynää. Älä kirjoita lomak-
keen kääntöpuolelle, vaan käytä erillistä
valkoista A 4-kokoista paperia. Niputtaes-
sasi papereita tai liitteitä havainnon mu-
kaan käytä paperiliitintä ja vältä mahdolli-
suuksien mukaan nitojaa, sillä kopioimis-
vaiheessa paperit joudutaan irrottamaan
toisistaan. Tämä kaikki helpottaa olennai-
sesti lomakkeiden kopiointia. Tietokoneel-
ta suoraan tulostetut lomakkeet ovat nyky-
ään varsin yleisiä. Tulosteen ei tarvitse
muistuttaa ulkoasultaan esipainettua
RK-kaavaketta. Riittää, kunhan esität asiat
suunnilleen kaavakkeen mukaisessa jär-
jestyksessä. Muista aina jättää tilaa RK:n

diarionumerolle. RK on ottanut käyttöön
uusitun lomakkeen, jota on jaettu esimer-
kiksi kaikille aluevastaaville. On toivotta-
vaa, että tämä lomake otetaan mahdolli-
simman laajalti käyttöön. Lomakkeen
täyttämistä löytyy ohjeet Bongari-leh-
destä (Jännes & Lindroos 1998). Valmiin
lomakepohjan pystyy myös imuroimaan
BirdLifen kotisivuilta.

Lyhenteet

Linnun tarkka ikä merkitään kalenteri-
vuosina: 1kv = samana kalenterivuonna
syntynyt, 2kv = edellisenä kalenterivuon-
na syntynyt, +1kv ennen kuluva kalente-
rivuotta syntynyt jne. Muut ikälyhenteet:
juv = nuori lintu ensimmäisessä täydelli-
sessä höyhenpuvussaan, ad = aikuinen,
subad = esiaikuinen, pull = pesä- tai maas-
topoikanen.

Muut lyhenteet: jp = juhlapukuinen, tp
= talvipukuinen, vp = vaihtopukuinen,
♀ -puk = naaraspukuinen, Å = laulava, r =
rengastettu. Merkki (v) tarkoittaa, että
RK:lla on ollut käytettävissään linnusta
otettu valokuva ja (ä) että RK:lla on ollut
määrityksen tukena linnusta saatu äänite.
Muuttavasta linnusta on ilmoitettu len-
tosuunta (N = pohjoinen jne). Milloin yksi-
lömäärää ei ilmoiteta, havainto koskee
yhtä yksilöä.

Tässä katsauksessa on havainnon koh-
dalla neljä havainnoitsijaa, mikäli lomak-
keella on mainittu niin monta nimeä.
Lomakkeen täyttäjän nimi on ensimmäise-
nä, paitsi niissä tapauksissa, joissa hän on
ilmoittanut havainnon jonkun toisen puo-
lesta. Tällöin ensimmäisenä on linnun nä-
kijä ja ilmoittaja toisena. Ilmoittajan jälkei-
set nimet on pyritty kirjoittamaan aakkos-
järjestyksessä. Joissakin tapauksissa RK on
saanut useampia lomakkeita. Näissä ta-
pauksissa eri lomakkeiden tiedot on yhdis-
tetty, ja havainnoitsijat ovat yksien sulkei-
den sisällä.

Katsauksen yksilömäärät

Katsauksessa on lajin nimen jälkeen kolme
lukua. Ne ilmaisevat tavattujen yksilöiden
kokonaismäärän tiettyinä ajanjaksoina.
Ensimmäinen luku käsittää ajan vuoteen
1974 asti, toinen luku jakson RK:n toimin-
nan alkamisesta 1975 vuoden 1998 loppuun
ja kolmas esiteltävän vuoden 1999. Näiden
lukujen summa on siis kaikkina aikoina ta-
vattujen yksilöiden kokonaismäärä.

Hyväksytyt havainnot *Accepted records*

Amerikanjääkuikka (*Gavia immer*)
(2,53,10)

9.5. Kirkkonummi, Porkkala 2kv E (Mika
Ohtonen, Sakari Damski, Matti Pajunen,
Visa Rauste ym.); **19.5.** Siikajoki, Kaasa jp

Talvipukuinen +1kv amerikanjääkuikka (*Gavia immer*) lokakuussa 1999 Virtasalmella kuvattuna kaukoputken läpi kamerasovitetta käyttäen. Hienoisesta epätarkkuudesta huolimatta kuva on osoitus siitä, että tämä on mainio tapa dokumentoida kauempanakin olevia yksilöitä. Samasta linnusta on julkaistu kuva Linnut-lehdessä 34(4):44. © Pekka Komi
Great Northern Diver.

N (Jukka Hauru, Jouni Meski); **28.5.** Pyhtää, Ristisaari 2kv (Petteri Tolvanen, Jukka Hintikka, Thomas Oesch, Jyrki Pynnönen ym.); **30.5.** Virolahti, Harvajanniemi 2kv ENE (Eero Hietanen); **26.8.** Luvia, Säppi j.p. (Juha Sjöholm); **6.-10.10.** Mustasaari, Östra Norrskär +1kv tp. (Aarne Lahti, Jari Hestola, Mauri Jalonen, Arto Keskinen ym.); **7.-9.10.** Virtasalmi, Längelmäenjärvi +1kv tp. (v) (Tomi Muukkonen ym.); **10.10.** Oulu, Taskila-Hietasaari 1kv (Markus Keskitalo, Petri Lampila); **17.10.** Lemland, Lågskär tp. W (Kari Soilevaara, Juha Laaksonen, Lauri Mäenpää, Minna Pyykkö); **6.11.** Pyhärinta, Rihtniemi tp. (Jukka Silanpää, Markku Santamaa).

Ennätysvuosi! Linnuista vain kaksi oli täydessä juhlapuvussa. Hirschfeld (2000) on analysoinut perusteellisesti sekä amerikanjääkuikan että jääkuikan esiintymistä Ruotsissa. Edellinen on 90-luvulla runsastunut selvästi, kun taas jääkuikkamäärät ovat pysyneet melko tasaisina (ja runsaina) jo 11 vuoden ajan. Jälleen määritetyistä amerikanjääkuikista peräti 85 % on ollut vanhoja lintuja. Suuri osa Ruotsin linnuista on nähty länsirannikolla ja havainnot painottuvat voimakkaasti syksyyn.

Myrskylintu (*Fulmarus glacialis*) (12,16,3)

22.6. Enontekiö, Pöyrisjärvi (Pirkka ja Janne Aalto, Aappo Luukkonen); **9.8.** Muonio, Olos (v) (Aarne Paarma); **21.11.** Sotkamo, Ruokostenkylä (v) (Esko Klemetti, Alpo Komulainen, Jouni Ruuskanen; ilm. Pekka Helo).

Muonion lintu löytyi kuolleena tienpenkältä ja Sotkamon lintu pellolta. Molemmat olivat olleet kuolleena jo jonkin aikaa ennen löytymistään.

Suula (*Morus bassan*) (3,28,1)

25.9.-3.10. Eura, paperitehtaan kaatopaikka - Säskylä ja Yläne, Pyhäjärvi 1kv (v) (Sami Luoma, Juha Heino ym.).

Lintu viihtyi bongareiden iloksi sisämaan (helposti hallittavalla?) järvellä pitkään.

Silkkihaikara (*Egretta garzetta*) (0,15,1)

19.5.-12.6. Oulu, Hietasaari (Ari Rajasärkä ym.).

Jälleen havainto Oulun seudulta; kyse saattaa olla yhdestä ja samasta yksilöstä, joka on nähty Liminganlahdella vuosina -95, -97 ja -98.

Lumihanhi (*Anser caerulescens*) (65,108,1)

21.4. Kustavi, Isokari NE klo 7.45 (Kimmo Kuusisto); **21.4.** Uusikaupunki, Kankarovuori NE klo 8.17 (Raimo Virtanen, Kauko Häkkilä).

Havainnot koskevat samaa lintua ja sisältävät eskimohanhen *A. rossii* (jota Suomessa ei vielä ole tavattu) mahdollisuuden. Laji poistettiin tarkastettavien joukosta vuoden 2000 alusta.

Punakaulahanhi (*Branta ruficollis*) (3,55,1)

8.10. Kuopio, Matkustajasatama S klo 12.25 (Heikki Kotilainen); **8.10.** Kuopio, Puutossalmi klo 12.52 S (Eelis Rissanen, Jaakko Kettunen, Kalle Ruokolainen); **8.10.** Sysmä, Vähä-Juores klo 15.25 (Pekka Saikko, Timo Metsänen); **8.10.** Asikkala, Pulkilansalmi klo 16.20 (Timo Hämäläinen, Martti Raekunnas, Kari Reinikainen); **8.10.** Asikkala, Vääksy klo 16.30 (Petri Kuhno, Tapani Saimovaara); **8.-9.10.** Hollola, Lahtiala (Tapio Alanko ym.).

Vain syyshavaintoja ja niidenkin on tulkittu koskevan samaa yksilöä, joka lo-

pulta jäi yöpymään Hollolaan valkoposkiparven mukana. Kotkan kesäinen lintu todettiin tarhakarkulaiseksi, koska sen sisimmät käsisulat oli ilmeisesti leikattu poikki. Poistettu tarkastettavien joukosta vuoden 2000 alusta.

Ruostesorsa (*Tadorna ferruginea*) (41,144,15)

10.5. Parikkala, Siikalahti ♀ (v) (Jouko Poutanen, Esa Sojamo); **10.5.** Vaala, Rokuanjärvi 2 (Raija Huusko, Martti Kanninen); **15.5.** Helsinki, Viikki W (Jorma Vickholm, Kaj Hällsten, Markku Viinikka); **16.5.** Liminka, Virkkula 2, joista toinen ♂ (Janne Koskinen, Heikki Helin); **16.5.** Lumijoki, Sannanlahti 2 (Aappo Luukkonen, Juhani Karvonen); **11.-12.6.** Kalajoki, Vihaslahti - Holmanperä ♂ ja ♀ -puk. (Riku Halmeenpää, Heikki Suni, Esko ja Mauri Sarkanen ym.); **12.6.** Uusikaupunki, Vekara 2k (Matti Wahlbäck; ilm. Ari Linna); **4.7.** Kristiinankaupunki, Trutklobbarna 3 S/SE klo 7.42 (Kari Korhonen, Veikko Forsberg, Ismo Nousiainen); **4.7.** Pori, Yyteri 3 klo 10.00, lähtivät W (Kaarle Lönnroth, Pekka Eriksson); **5.-8.7.** Kokkola, Rummelö (Toni Uusimäki ym.); **11.8.** Salo, Halikonlahti ♂ (William Velmala, Hannu Huhtinen, Rami Lindroos, Rasmus Mäki ym.).

Jälleen hyvä ruostesorsavuosi. Havainnot kolmen linnun parvesta 4.7. koskevat samoja lintuja. Samoin 16.5. Lumijoella ja Limingassa havaitut kaksi lintua ovat samoja. Poistettu tarkastettavien joukosta vuoden 2000 alusta.

19.-21.7.1994 Lappeenranta, Askola ♂ (Matti Vanhapelto, Seppo Korpela, Hannu Kuokkanen); **16.5.1997** Kalajoki, Kärkinen 2 (video) (Pentti Turpeinen).

Amerikanhaapana (*Anas americana*) (1,29,5)

8.-9.5. Viitasaari, Heinä-Suvanto ♂ (Harri Högmänder, Tomi Hakkari, Lea Partanen ym.); **18.-19.5.** ja **26.5.** Lappeenranta, Vainikkala ♂ (Seppo Löfgren, Jouko ja Paavo Rantanen ym.); **5.-6.6.** Lappeenranta, Kaislanen ♂ (Esa Sojamo ym.); **11.6.** Kalajoki, Vihaspauha ♂ (v) (Marko Knuuttila); **6.-8.7.** Kemijärvi, Kemijärven sellu ♂ (Dick Forsman, Matti Kapanen ym.).

Lajista tehtiin jälleen useita havaintoja, mutta aivan ennätyslukuun ei yletty (v.1998 8 yksilöä). Mahdolliset haapanaristeymät tulee muistaa potentiaalisen amerikanhaapanan kohdatessaan. Ruotsissa laji on havaittu jotakuinkin yhtä monta kertaa kuin Suomessa, mutta Norjassa se on selvästi harvinaisempi, vain 6 havaintoa vuoteen 1998 mennessä (Cederroth 1999). Vuonna 1999 Ruotsissa nähtiin 3 lintua (Christian Cederroth, kirj. ilm.).

Tavi (*Anas crecca carolinensis*) (1,27,9)

12.4.-6.5. Paimio, Paimionlahti ♂ (Paavo Harri ym.); **14.4.** Uusikaupunki, Pitkäluoto ♂ (v) (Kari Airikkala); **16.4.** Piikkiö, Piikkiönlahti ♂ (Tom ja Kaija Lindroos, Pasi Laaksonen, Tarmo Nurmi); **25.4.** Lumijoki, Sannanlahti ♂ (Jukka Hauru); **29.4.** Lapua, Hirvijärvi ♂ (Ari Viita, Harri Hutri, Matti

Häkkilä); **30.4.** Kokkola, Rummelö ♂ (Juhani Hannila, Antti Tuominen, Toni Uusimäki ym.); **1.5.** Porvoo, Ruskis ♂ (Arto Juvonen, Matti Seppä); **1.5.** Korppoo, Utö ♂ (Tuula Granroth, Liisa Kilpeläinen, Anneli Majava, Marjatta Suominen ym.); **5.-12.5.** Värsilä, Sääperi ♂ (Pentti Zetterberg, Jarmo Pirhonen, Tuomo Toivanen ym.).

Havainnot tyypilliseen aikaan keväällä tavien päämuuton yhteydessä; tosin nyt nähtiin ennätyksellisen monta lintua. Koiraat ilmeisesti pariutuvat meikäläisten naaraiden kanssa, koska risteymäpiirteitä omaavia yksilöitä on havaittu jo useita. Amerikkalaisen alalajin naaraiden tunnistaminen maastossa on ilmeisesti toistaiseksi mahdotonta.

Sinisiipitavi (*Anas discors*) (1,11,1)

5.5.-17.6. Pori, Preiviiki - Kokemäenjoen suisto - Enäjäjärvi ♂ (Tapani Lilja, Petri Risänen ym.).

Amerikkalaisten sorsien luonnonvarainen esiintyminen vanhalla mantereella on pitkään ollut kiistelyn kohteena, mutta esim. sinisiipitavista tunnetaan useita rengaslöytöjä (mm. Espanjassa on havaittu 3 Kanadassa rengastettua yksilöä).

Punapäänarisku (*Netta rufina*) (9,38,13)

31.3. Pirkkala, Pappilanselkä ♀ (Rainer Mäkelä ym.); **1.4.** Salo, Halikonlahti ♀ (Matti Lahti, Seppo Sällylä ym.); **12.-24.4.** Dragsfjärd, Björkboda ♀ (Hans Ehrnsten, Pekka Komi ym.); **19.4.** Kalvola, Jalavaniemi kn (Martti Raekunnas, Rauno Varma ym.); **23.4.** Elimäki, Elimäenjärvi ♀ (Urpo Merivalo); **29.4.-3.5.** Oulunsalo, Vihiluoto ♂ (Toni Eskelin, Ilari Kaarto ym.); **9.-11.5.** Korppoo, Jurmo ♂ (Jari Hestola, Jukka Grönlund, Pasi Laaksonen, Päivi Pouttu ym.); **24.-28.5.** Jalasjärvi, Hirvi järvi ♀ (Kari Saarinen ym.); **5.-15.6.** Nurmes, Suojärvi ♂ (Vesa Jouhki, Petri Hottoila, Pertti Mähönen ym.); **5.7.-20.9.** Kontiolahti, Isosuopoli järvi ♂ (Pertti Mähönen, Raija Ronkainen ym.); **24.7.-25.9.** Uusikaupunki, Kuivarauma ♂ (Jukka Silanpää ym.); **2.10.-5.11.** Helsinki, Veräjämäki-Oulunkylä-Töölönlahti ♂ (v) (Janne ja Kaisa Koskinen ym.).

Ennätyksellinen narskuvuosi. Helsingin koiras herätti hämmennystä ilmestymällä pullasorsien joukkoon Vantaanjoelle; myös sen siipijuovien vaaleanpunaista väriä kummasteltiin. Ainakin BWP:n pukukuvauksissa tällainen väri katsotaan normaaliksi (Cramp & Simmons 1977). Osa narskuista on varmasti tarhakarkulaisia ja Helsingin lintukin saattoi olla sellainen.

Pilkaniska (*Melanitta perspicillata*) (10,32,1)

2.6. Kristiinankaupunki, Ljusgrund ♀ NW (Kari Korhonen); **28.6.** Kristiinankaupunki, Trutklobbarna ♀ (Kari Korhonen, Jani Vastamäki).

Havaintojen on tulkittu koskevan samaa lintua. Vasta maamme toinen määritetty naaras (ensimmäinen nähtiin Lågsärillä 31.7.1995). Pilkaniskahavainnot pai-

nottuvat selkeästi Pohjanlahdelle. Ruotsista v. 1999 kaksi havaintoa koiraista (huhti- ja syyskuulta, Christian Cederroth, kirj. ilm.).

Hanhikorppikotka (*Gyps fulvus*) (5,2,1)

10.6. Eno, Luhtapohja (v) (Pentti Zetterberg, Maija Ryhänen).

Lintu löytyi kuolleena **28.6.** vain parinsadan metrin päästä alkuperäisestä havaintopaikasta. Aikaisemmin se oli löydetty 9.11.1998 haavoittuneena israelilaiselta kibbuzilta. Lintu kuntoutettiin ja vapautettiin varustettuna radiolähettimellä ja nimellä Dan Gamlan kanjonissa 23.11.1998. Vuoden 1999 maaliskuuhun asti se oleskeli Gamla-kanjonin lähialueella, mutta myöhemmistä vaiheista ennen Enoa ei ole tietoa. Edelliset havainnot lajist Suomessa ovat vuosilta 1993 (Nokia), 1986 (Turun saaristo-Ahvenanmaa) ja 1974 (Dragsfjärd).

Käärmekotka (*Circus gallicus*) (0,29,3)

15.4. Lappeenranta, Vainikkala NE (Seppo Löfgren); **30.4.** Vihti, Jokikunta N (Paavo Kolli); **20.5.** Dragsfjärd, Lövvö N (Ville-Veikko Salonen).

Kolme havaintoa muuttavista keväisistä linnuista. Lappeenrannan yksilö on varhaisin Suomessa havaittu. Lähimmät pesimäpaikat ovat Laatokan takana Venäjällä. Ruotsista myös kolme havaintoa, mutta kaikki syksyltä; siellä summa on nyt 62 yksilöä (Christian Cederroth, kirj. ilm.).

19.9.1992 Hanko, lintuasema NE (Aatu Vattulainen, Pekka Hänninen).

Havainto koskee samaa yksilöä, joka seikkaili Hangon ja Tammisaaren välisellä alueella 13.-20.9.1992.

Arosuohaukka (*Circus macrourus*) (33,180,23)

11.4. Muurame, Riskoperä +2kv ♂ NW/NE (Asko Mäkinen); **18.4.** Kokkola, Rummelö +2kv ♂ WNW (Marko Pohjoismäki, Johan Hassel, Esko Kesälä, Staffan Store); **21.4.** Kirkkonummi, Sunds +2kv ♂ S (Antti Heikkilä); **21.4.** Kontiolahti, Pitkäranta +2kv ♂ NW (Pertti Mähönen, Jorma Auvinen, Viljo Korhonen); **23.4.** Tyrvävä, Jokisilta +2kv ♂ (Juho ja Jukka Könönen, Arto Kajander, Matti Sulko); **2.5.** Liminka, Virkkula +2kv ♂ (Aappo Luukkonen, Antti Vierimaa); **14.5.** Liminka, Temmesjo kisuu +2kv ♂ (Aappo Luukkonen, Juhani Karvonen); **6.6.** Lumijoki, Sannanlahti +2kv ♀ (Tom Lindroos ym.); **12.-13.6.** Kirkkonummi, Saltfjärden 2kv (Mika Ohtonen, Mikko Seppänen, Olli Vesikko ym.); **13.6.** Hamina, Kirkkojärvi +2kv ♂ (Eero Hietanen); **13.6.** Lohja, Rauhankallio +2kv ♂ SW (Paavo Seppänen); **15.8.** Luumäki, Hepokangas +1kv ♀ (Pekka Karhu); **20.-21.8.** Maaninka, Lapinjärvi +1kv ♀ (Heikki Kotilainen, Aimo Hartikainen, Jaakko Kettunen ym.); **21.8.** Dragsfjärd, Björkboda +1kv ♀ SE (Hannu Klemola, Ari Kuusela); **21.8.** Kemiö, Nordvik 1kv ♀ lähti SW (Hannu Huhtinen, Rasmus Mäki, Mikael Nordström ym.); **25.-28.8.** Siuntio, Sunnanvik 1kv (Pekka J. Nikander ym.); **27.8.** Kirk-

konummi, Saltfjärden +1kv ♂ (Matti Kapanen, Risto Laine, Roland Sundström); **29.8.** Hanko, Vedagrundet +1kv ♂ SE (Arto Keskinen, Ari Veijalainen); **3.9.** Hanko, Tåktom 2kv ♂ (v) (Simo Veistola, Oskari Härmä, Klaus Lehto); **5.9.** Vammala, Nokkakylä 1kv SSE (v) (Seppo Aro, Teuvo Kaasalainen, Reijo Lähteenmäki); **12.9.** Parainen, Bålberget +1kv ♂ W (Markku Laurén); **12.9.** Kristiinankaupunki, Stånggrund (Kari Korhonen) ja Länsikylä 1kv S (Veikko Forsberg); **12.9.** Pori, Leveäkari 2kv ♂ (Petteri Mäkelä, Veikko Aalo, Tapani Lilja, Juha Niemi ym.).

Arosuohaukan runsas esiintyminen Suomessa jatkuu. Muuramen havainto on kautta aikain varhaisin keväthavainto. Kaikki keväiset linnut olivat tällä kerralla vanhoja koiraita, joita ei enää - vuoden 2000 alusta alkaen - tarvitse ilmoittaa RK:lle (mutta kylläkin paikalliselle ARK:lle). Naaraita määritettäessä tulee ehdottomasti ottaa huomioon sinisuohaukkaan lisäksi 2kv-riittysuohaukat (myös koiraat), jotka saattavat tietyssä vaiheessa olla hämäävästi arosuohaukan näköisiä.

23.4.1989 Lumijoki, Kari +2kv ♂ (Esko Pasanen, Mika Bruun, Jyri Heino, Asko Rokala).

Niittysuohaukka (*Circus pygargus*) (18,437,-)

12. ja 14.5.1986 Kirkkonummi, Friggesby +2kv ♂ (Esko Pasanen, Pekka Komi, Pertti Uusivuori ym.); **26.8.1994** Kristiinankaupunki, Lillsund 1kv (v) (Kari Korhonen ym.); **13.8.1996** Mietoinen, Mynälahti 1kv (Jukka Sillanpää).

Laji poistettiin tarkastettavien joukosta vuoden 1997 alusta alkaen.

Pikkukiljukotka (*Aquila pomarina*) (4,116,8)

25.4. Vehkalahti, Lupinlahti subad/ad NW/W (Tero Ilomäki, Timo Böhme, Petri Ripatti); **1.5.** Dragsfjärd, Björkboda subad NNW (Henrik Lindholm); **2.5.** Västansfjärd, kk subad ESE (Henrik Lindholm, Markku Harmanen); **22.5.** Kotka, Otsola ad NNE (Mikko Pöyhönen); **23.5.-5.6.** Virolahti, Kurkela 2 subad/ad (Kari Reinikainen, Pekka Komi, Jouni Riihimäki, Seppo Grönlund ym.); **27.5.** Iitti, VT 12 ad S (Hannu Rönkkö, Alpo Parttimaa); **18.6.** Virolahti, Kurkela ad W (Eero Hietanen); **21.8.** Joutseno, Konnunsuo ad WSW (Mika Ohtonen); **9.9.** Helsinki, Santahamina WNW (Hannu Sarvanne, Raimo Aaltonen, Paavo Kettunen); **9.9.** Helsinki, Lauttasaari W (Andreas Lindén); **9.9.** Hanko, Tåktom 1kv WSW (v) (Kari Eischer, Jari Rantala, Markku Rantala, Johannes Silvenon); **10.-11.9.** Hanko, lintuasema 1kv (Petro Pynnönen, Janne Koskinen, Tuukka Kupiainen, Aatu Vattulainen ym.); **11.9.** Hanko, Tåktom 1kv (Pentti Zetterberg, Tom Lindroos ym.); **12.9.** Virolahti, Kurkela ad (Pentti Zetterberg); **14.9.** Virolahti, Kurkela ad (Pekka Komi); **15.9.** Virolahti, Kurkela ad (Antti Vänskä, Anu Lindström, Jari Nummelin).

Dragsfjärdin ja Västansfjärdin havainnot koskevat samaa lintua. Virolahden lin-

tujen todellista määrää on vaikea arvioida, mutta lukumääriin on laskettu vain kaksi lintua. Santahaminan, Lauttasaaren ja Hangon havainnot koskevat ilmeisestikin samaa lintua pukukuvausten ristiriitaisuuksista huolimatta. Ensimmäisen kalenterivuoden linnut ovat meillä hyvin harvinaisia. Ruotsista 7 havaintoa vuonna 1999 (Christian Cederroth, kirj. ilm.).

Kiljukotka (*Aquila clanga*) (?190,9)

19.4. Joutseno, Kivisaari subad/ad S (Jouko Rantanen); 23.4. Äetsä, Ritale subad NW (Markku Kangasniemi, Tatu Itkonen, Rainer Mäkelä); 8.5. Pori, Kaarluoto subad/ad (Juha Niemi, Matti ja Petteri Mäkelä); 20.5. Virolahti, Kellovuori subad W (Markku Kangasniemi, Jarmo Syrjänen); 20.5. Virolahti, Kurkela ad (Markku Kangasniemi, Jouni Rautanen, Jarmo Syrjänen ym.); 23.5. Virolahti, Pyterlahti subad/ad W (Seppo Grönlund); 25.-28.5. Virolahti, Kurkela ad (Jouni Riikimäki, Pekka Komi, Jari Nummelin, Aarne Ohtonen ym.); 16.8. Helsinki, Kallvik ad WNW (Jari Päänni); 17.8. Vantaa, Hämeenkylä ad NE/E (Leo Wallinmaa); 31.8. Virolahti, Kurkela ad S (Kari Reinikainen); 3.-4.9. Parikkala, Siikalahahti 2kv (v) (Jouko Poutanen, Mikko Pöllänen, Jouko Rantanen ym.); 27.9. Kalajoki, Vasankari ad S (Harri Taavetti, Markus Keskitalo).

Helsingin ja Vantaan havainnot koskevat ilmeisesti samaa lintua. Tällä kerralla Virolahden ulkopuolella havaittiin peräti 6 yksilöä. Virolahden yksilömäärää on taas kerran todella vaikea tietää varmuudella, mutta pukukuvausten perusteella alueella on ilmeisesti nähty kolme eri yksilöä. Ruotsissa nähtiin vain kolme, kaikki Skånessa (Christian Cederroth, kirj. ilm.).

10.9.1989 Ylämaa, Väkeväjärvi 2ad (Mikko Pöyhönen, Klaus Laine, Ari Vuorio).

Arokkotka (*Aquila nipalensis*) (1,27,2)

4.5. Parikkala, Siikalahahti subad NNW (Jari Kontiokorpi, Timo Asikainen, Kristjan Niitepöld, Jouko Poutanen); 10.6. Naantali, Isosuo juv/subad (Heikki Nurmi).

Punajalkahaukka (*Falco vespertinus*) (?522,-)

12.5.1990 Ylämaa, Sammalinen ♀ (v) (Matti Vanhapelto, Hannu Kuokkanen); 8.5.1993 Parikkala, Rasvaniemi 2kv ♂ ja +2kv ♂ (Matti Vanhapelto, Seppo Korpela, Hannu Kuokkanen); 4.9.1993 Kristiinankaupunki, Trutklobbarna 1kv S (Kari Korhonen, Mauri Koivuluoma, Petri Rissanen).

Laji poistettiin tarkastettavien joukosta vuoden 1997 alusta alkaen.

Kääpiöhuitti (*Porzana pusilla*) (0,8,1)

24.6.-4.7. Vuolijoki, Käkilahti ♂ (ä) (Teppo Helo, Mauri Leivo, Pekka Helo, Hannu Rönkkö ym.).

Kaikki maamme havainnot koskevat narisevia koiraita, joiden ääni ei kannu kovinkaan pitkälle. Vuolijoen huitin kump-paneina ääntelivät kainuulaisessa kesäyössä mm. pari luhtahuittia ja sarvipöllöpoikue. Ruotsissa havaittiin kaksi lintua ja

summa on nyt 6 yksilöä (Christian Cederroth, kirj. ilm.).

Pitkäjalka (*Himantopus himantopus*) (0,3,2)

13.5. Vihti, Vanjärvi ♂ (Kari Virta, Kalevi Korsman ym.); 14.-15.5. Hyvinkää, Ridajärvi (Jari Sivén, Ari Ahtiainen, Veikko Salo, Ari Väättäinen ym.); 27.5. Vehkalahti, Lupinlahti ♂ (Hannu Halonen, Timo Ahvenainen).

Vihdin ja Hyvinkään linnut koskevat ilmeisesti samaa lintua (mahdollisesti myös Haminan!). Aiemmat havainnot vuosilta 1996 ja 1998. Myös Ruotsissa kaksi yksilöä, 8.-15.5. (Christian Cederroth, kirj. ilm.).

Paksujalka (*Burhinus oedicnemus*) (1,9,1)

18.7. Siikajoki, Tauvo (Ulla Peltomäki, Antti Vierimaa ym.; ilm. Jari Peltomäki). Tyypillinen keskikesän havainto.

Aavikko-/Yläkötylli (*Charadrius leschenaultii/mongolus*) (0,2,1)

22.7. Lohtaja, Lahdenkrooppi (Jarno Rasmus, Mikko Karvonen, Mika Kumpulainen).

Lintu poistui löytöpaikalta varsin pian, eikä sitä enää löydetty lähialueilta. Näiden kahden tyylilajin erottaminen on yksi visaisimmista ongelmista, jonka eteen harrastaja saattaa joutua. Havainnoitsijoita kehoitetaan dokumentoimaan tulevaisuuden yksilöt esim. valokuvaamalla tai videoimalla (myös kaukoputken läpi voi saada määrittystarkoituksiin kelvollisia kuvia). Yläkötylliä ei maassamme ole vielä tavattu aavikkotyllistä on hyväksytty 4 havaintoa (kaikki touko-kesäkuussa, viimeksi v. 1996).

Mustajalkatylli (*Charadrius alexandrinus*) (18,41,4)

28.4. Uusikaarlepyy, Storsand ♀ -puk. (Tom Backlund, Pehr-Erik Andersson, Roger Blomqvist, Bengt Forslund); 29.4. Hanko, Tvärminne ♀ (Kari Aromäki, Mauno Niskanen, Pekka Wallin ym.); 1.5. Korppoo, Jurmo ♀ -puk. (Lauri Kokkala, Antero Forström, Kalevi Hiironniemi, Reijo Kosonen); 8.-9.5. Säkyli, Lännen Tehtaat ♀ (Rauli ja Jarmo Holm, Ilkka Kuvaja ym.).

Erinomaisen hyvä kevätesiintyminen. Lajia ei ole aiemmin tavattu huhtikuussa.

Siperiankurmitsa (*Pluvialis fulva*) (1,76,2)

13.9. Vuolijoki, Otanmäki 1kv (Pekka Helo, Jouni Ruuskanen, Hannu Rönkkö, Mika Ohtonen ym.); 24.9. Luvia, Säppi 1kv (Juha Sjöholm, Juhani Koski, Sami Koskinen, Mikko Ojanen ym.).

Siperian-/Amerikankurmitsa (*Pluvialis fulva/dominica*) (0,16,2)

21.9. Kokemäki, Puurijärvi 1kv (Jouko Metsälä, Marko Dahlman); 9.10. Joensuu, Höytiäisen kanava v/tp. SW (Ari Latja, Jussi ja Meri Aho). Meillä ei (vielä) havaittu amerikankurmitsaa, josta on eraillo jo 13 kertaa

(14 yks.) läntisessä naapurissamme; linnuista 6 on ollut aikuisia kesä-heinäkuussa, nuoret on nähty syys-lokakuussa ja 2kv-linnut touko-kesäkuussa (Cederroth 1999).

Tundrakurppelo (*Limnodromus scolopaceus*) (0,6,1)

14.5. Saari, Pohjanranta tp. lähti N (Jouko Rantanen).

Tämän yksilön selkeästi kuultu ääni mahdollisti lajinmäärittelyn.

Tundra-/Rämekurppelo (*Limnodromus scolopaceus/griseus*) (0,7,2)

23.8. Kristiinankaupunki, Siipyy ad S (Kari Korhonen); 20.9. Kristiinankaupunki, Trutklobbarna 1kv/tp. S (Markku Rantala, Kari Eischer, Pekka Komi).

Kummassakaan tapauksessa ei ohimuuttavan linnun ääntä kuultu. Rämekurppelo on Euroopassa huomattavasti harvinaisempi vierailija kuin tundrakurppelo, eikä sitä meillä ole tavattu.

Palsasirri (*Calidris melanotos*) (6,42,6)

21.-22.6. Pori, Yyteri (Pekka Eriksson, Tapani Lilja, Juha Niemi ym.); 19.7. Kristiinankaupunki, Trutklobbarna (Petri Rissanen); 31.7. Kristiinankaupunki, Trutklobbarna SE/S (Kari Korhonen, Jani Vastamäki); 20.8. Kristiinankaupunki, Fladanlahti (Veikko Forsberg); 5.9. Mietoinen, Mynälahti 1kv (Tapio Aalto, Soili Leveelahti, Jukka Sillanpää ym.); 23.-27.9. Espoo, Iso-Huopalahti 1kv (Markku ja Biti Ojala ym.); 28.9. Espoo, Laajalahti 1kv (Antti Mikala).

Iso-Huopalahden ja Laajalahden havainnot koskevat samaa yksilöä. Laji on nykyisin Suomessa vuosittainen. Ruotsin RK on jo poistanut lajin listoiltaan. Ullmannin (2000b) mukaan laji pesii säännöllisesti Siperiassa Taimyrin itäosissa (samalla alueella kuin "meikäläiset" kuovisirrit) ja on viitteitä siitä, että lajin pesimäalue olisi leviittäytymässä länteen. Läntisen naapurimme paras vuosi on toistaiseksi ollut 1996, jolloin havaittiin 18 yksilöä. Ruotsissa nuorten lintujen osuus on viimeisen 15 vuoden aikana ollut 52 % (koko yksilömäärästä). Ruotsin palsasirrien uskotaan olevan lähtöisin sekä Pohjois-Amerikasta että Siperiasta.

11.5.1998 Lappeenranta, Hanhikemppi (Matti Vanhapelto).

Kanadan-/Rusokaula-/Tundrasirri (*Calidris pusilla/ruficollis/mauri*) (0,0,1)

23.9.1997 Lappeenranta, Askola 1kv (Jouko ja Paavo Rantanen, Markku Paakkinen).

Linnun piirteet viittasivat kanadansirriin, mutta sen erottaminen rusokaula- ja tundrasirristä on äärimmäisen vaikeaa. Valokuva- tai videodokumentit ovat tarpeellisia tulevaisuuden havaintoja arvioitaessa.

Lampiviklo (*Tringa stagnatilis*) (47,358,-)

23.5.1993 Laihia, Kivi- ja Levalampi (Kari Kuokkanen, Aarne Lahti).

Laji poistettiin tarkastettavien joukosta vuoden 1994 alusta alkaen.

Isovesipääsky (*Phalaropus fulicarius*) (11,40,1)

30.9.-4.10. Iitti, Sääskjärvi 1kv (v) (Timo Pulliainen, Ilpo Hanski ym.).

Vuoden ainokainen tyypilliseen aikaan.

Isokihu (*Stercorarius skua*) (6,26,4)

8.5. Rovaniemen mlk., Paavalniemi (Ismo Kreivi, Veikko Isomursu, Jarmo Rauhala); **4.6.** Enontekiö, Hetta WSW (Mika ja Aarne Ohtonen, Seppo Laine, Jari Nummelin ym.); **19.10.** Mustasaari, Västra Norrskär SW (Markku Rantala, Kari Eischer, Pekka Komi); **21.10.** Kirkkonummi, Kallbåda 1kv NE/E (Karno Mikkola, Lauri Mäenpää).

Enontekiön isokihu oli pinnamiesten pitkän ajomatkan (kyseessä oli mehiläissyöjäbongaus) spontaani huipentuma. Syksyiset kihut tavattiin poikkeuksellisen voimakkaan leveäpyrstökihumuuton yhteydessä.

Grönlanninlokki (*Larus glaucooides*) (2,9,2)

19.3.-10.4. Pori, Reposaari 2kv (v) (Tapani Lilja, Jaakko Esama, Antti J. Lind, Juha Sjöholm ym.); **1.5.** Kristiinankaupunki, Pohjoislahti (Mika-Petri Harju, Kari Saukkonen); **2.5.** Kristiinankaupunki, Skaftung 2kv (v) (Kari Korhonen, Veikko Forsberg, Jukka Wahlsten); **26.-28.5.** Pori, Tahkoluo 2kv (Juha Niemi, Jaakko Esama, Tapani Lilja ym.); **4.-13.11.** Lappeenranta, Toikansuo 2kv (v) (Jouko ja Paavo Rantanen, Seppo Löfgren, Harry Nyström ym.); **7.11.** Luumäki, Kivijärvi 2kv (v) (Pekka Karhu).

Porin ja Kristiinankaupungin havainnot koskevat samaa yksilöä kuten myös Lappeenrannan ja Luumäen havainnot. Kumlien-tyyppisiä yksilöitä ei meillä (vielä) ole tavattu.

Tämä Porissa 20.3.1999 kuvattu 2kv grönlanninlokki (*Larus glaucooides*) seikkaili koko kevään Pohjanlahdella. Huomaa mm. pyöreä pään muoto. Samasta linnusta on julkaistu kaksi kuvaa Linnut-lehdessä 34(2):43. © Hannu Kettunen
Iceland Gull.

Mustanmerenlokki (*Larus melanocephalus*) (0,12,1)

7.11. Oulu, Pyykösjärvi 1kv (Petri Lampila).

Jälleen vain yksi syksyinen havainto. Lajin säännölliseen esiintymisalueeseen kuuluvat jo Etelä-Ruotsi (Skåne) ja Tanska.

Preerianaurulokki (*Larus pipixcan*) (0,1,1)

14.11. Oulu, Taskila 2kv/ad (Petri Lampila, Markus Keskitalo).

Suomen ensimmäinenkin havainto tehtiin Oulussa (31.5.1997).

Harmaalokki (*Larus argentatus cachinnans*) (0,3,3)

17.-19.6. Tampere, Tarastenjärvi 2kv (v) (Hannu Koskinen ym.); **21.7.-11.8.** Tampere, Tarastenjärvi 1kv (v) (Visa Rauste, Hannu Kettunen, Markku Kangasniemi, Hannu Koskinen ym.); **9.-12.11.** Kotka, Heinso 1kv (Klaus Laine).

Tarastenjärven 2kv-lintu oli rengastettu poikasena 8.6.1998 Ukrainassa Dneprjoen varrelta Kiovesta kaakkoon.

Aroharmaalokki näyttää olevan yllättävän harvinainen Suomessa verrattuna havaintomääriin jo Ruotsissa (242 lintua vuonna 1999; Christian Cederroth, kirj.

Aroharmaalokki (*Larus argentatus cachinnans*) 1kv Tampereella 22.7.1999. Lintu on ajankohtaan nähden kotimaisiin nuoriin lokkeihin verrattuna hyvin kulunut. Koko selkäpuoli on niukasti kuvioitu, pää on vaalea, nokka ohut ja tasapaksu ja alanokasta puuttuu voimakas kulma.

© Hannu Kettunen

Juvenile Herring Gull of subspecies cachinnans.

Tämä Tampereella kuvattu 2kv aroharmaalokki (*Larus argentatus cachinnans*) oli rengastettu poikasena Ukrainassa. Lintu on tyypillisesti hyvin kookas ja pitkäjalkainen. Tunnusomaista on myös hyvin vaaleaksi haahtuneet vaihtumattomat selkäpuolen höyhenet ja valkea pää. Sen sijaan hartiahöyhenten kuviointi tummine keskustoineen on vähemmän tyypillinen. © Hannu Kettunen

A Herring Gull of subspecies cachinnans in a second year plumage.

Valkosiipitiira (*Chlidonias leucopterus*) 22.5.1999 Virolahdella. Osittain valkeat siiven alapeitin-höyhenet saattavat viitata 3kv-lintuun. © Hannu Kettunen
White-winged Black Tern.

ilm.) ja siihen, että muoto on aivan tavallisen syys- ja talvivieras Itämeren etelärannalla. Lokkien tarkkailu monilla kaatopaikoilla on ollut erittäin tehokasta, joten pieni havaintomäärä kuvanee todellista tilannetta, eikä johdu puutteellisesta kiinnostuksesta.

Harmaalokkimuotojen määrittäsongelmia ei pidä aliarvioida. RK hyväksyy toislaiseksi vain erittäin hyvin dokumentoidut tyypilliset yksilöt. Valokuvaaminen on erityisen suositeltavaa. Kokemuksella on lokkien määrittäksessä suuri merkitys. Paras johdatus määrittäsongelmiin on Jonsson (1998). Bakker (2000) esittää runsaasti havainnollista uutta kuvamateriaalia.

Riuttatiira (*Sterna sandvicensis*) (16,167,-)

2.6.1991 Hanko, lintuasema NW (Aatu Vattulainen).

Laji poistettiin tarkistettavien joukosta vuoden 1994 alusta lähtien.

Valkosiipitiira (*Chlidonias leucopterus*) (3,32,4)

22.5. Virolahti, Vilkkiläntura +2kv (v) (Petri Salo, Risto Vilpas ym.); **22.5.** Virolahti, Harvajanniemi +2kv E klo. 18.16. (Hannu Kormano, Jukka Grönlund, Jorma Kirjonen, Pasi Laaksonen); **30.-31.5.** Nurmo, Varpulan allas 2 +2kv (Harri Hutri, Ari Viita, Hannu Sillanpää ym.).

Virolahden havainnot koskevat eri lintuja. Suomen havainnot painottuvat selvästi toukokuuhun ja useimmiten tiirat viipyvät paikalla vain hetken. Tanskassa v. 1997 – massiivisen toukokuuisen vaelluksen jälkeen – peräti 20 paria yritti pesintää. Ruotsissa pesintä onnistui mustatiiran kanssa v. 1978 ja muualtakin tunnetaan useita sekapesintöjä lähisukulaisensa kanssa (mm. Itä-Kanadassa risteymä-

pesinnät onnistuivat v. 1985 ja 1986). Myös Englannissa on nähty syksyisiä nuoria, joiden tuntomerkit viittaavat risteymäalkuperään (Campbell 2000).

Lunni (*Fratercula arctica*) (n28,14,4)

7.1. Kuhmo, Lentua 2kv (r,v) (Pekka Helo, Markus Suominen ym.); **7.1.** Posio, Vääräjärvi 2kv (r,v) (Heikki Seppänen, Jukka Makkonen, Kai Säkkinen); **9.-10.1.** Savonlinna, keskusta 2kv (v) (Mauri Löppönen, Pertti Martiskainen ym.); **10.1.** Pieksämäen mlk., Haapakoski 2kv (v) (Ilkka Stén, Mikko Laakso).

Kuhmon ja Posion linnut löydettiin huonokuntoisina maantieltä, otettiin hoitoon ja vapautettiin myöhemmin. Savonlinnan lunni löydettiin lähistöltä ja siirrettiin sulapaikkaan, jonka jäänreunalla se menehtyi aamuyön hirmupakkasessa. Ohuen jään vuoksi sitä ei saatu enää pelastettua. Pieksämäen lintu löydettiin pellolta ja se kuljetettiin Helsinkiin, jossa se yritettiin vapauttaa pieneen sulaan. Varisten ja harmaalokkien ahdistelun vuoksi se kopattiin kuitenkin uudelleen kiinni ja siirrettiin Korkeasaareen.

Pikkuruokki (*Alle alle*) (n58,184,22)

2.1. Kristiinankaupunki, Siipyy tp. (Veikko Forsberg, Kari Korhonen); **4.1.** Eckerö, Bonäsjärden tp. (Thomas Oesch, Gustaf Nordenswan, Jyrki Pynnönen, Frans Silvenius); **9.1.** Pori, Kajakari tp. (Markku Saiha, Jan Eerala); **12.1.** Eurajoki, Olkiluoto tp. (v) (Arto Lehtinen); **5.2.** Taivalkoski, kk. tp. (Tarmo Moilanen, Jani Suna); **7.2.** Mänttä, Rusinniemi tp. (v) (Markku Saarinen, Seppo Peltonen); **6.3.** Ylistaro, Kitinoja tp. (Hannu Sillanpää, Kari Saarinen); **21.3.** Korppoo, Jurmonkivi tp. (Jari Helstola, Ville-Veikko Salonen ym.); **27.3.** Eckerö, Styringsudden 2 tp. NW (Henrik Lind-

holm, Mika Bruun, David ja Yngve Jansson ym.); **28.3.** Lemland, Herröskatan jp. (Petri Kuhno, Pekka Kyllönen, Ari Sylgren, Petri Willman); **31.3.** Eckerö, Styringsudden jp NW (Jukka J. Nurmi, Jarmo Boman, Kari Karhu, Kaarle Lönnroth); **3.4.** Pori, Tahkoluoto 2 tp. N (Pentti Zetterberg, Antti J. Lind ym.); **4.4.** Eckerö, Långnabban tp. NW (Jari Helstola, Raija Manninen); **4.4.** Eckerö, Styringsudden tp. NNW (Hannu Huhtinen, Rasmus Mäki, Mikael Nordstöm, Ville-Veikko Salonen); **28.4.** Vehkalahti, Lelu tp. (J. ja T. Poutanen; ilm. Seppo Grönlund); **14.5.** Pyhtää, Ristisaari SW (Petteri Tolvanen, Petri Seppälä); **18.5.** Korppoo, Jurmo tp. (Jari Helstola); **21.5.** Kirkkonummi, Porkkala tp. E (Sakari Damski, Pekka Kankaanpää, Sampo Laukanen); **4.11.** Pori, Tahkoluoto tp. N (Tapani Lilja, Jorma Hannu); **11.11.** Nurmo, Hirvijärvi tp. (Ari Viita); **16.11.** Saarijärvi, Rahkola tp. (v) (Hannu Tammelin); **13.12.** Pori, Tahkoluoto tp. S (Juha Heino).

Eckerön havainnot **4.4.** koskevat samaa yksilöä. Suurin osa vuoden 1999 linnuista oli perua edellisyyksyn ennennäkemättömän vaelluksen jäljiltä. Syksyllä palattiin taas arkeen ja lintuja nähtiin normaaliin tapaan vain muutama. *Laji ei enää kuulu tarkistettavien joukkoon (vuoden 2000 alusta alkaen).*

1.5.1975 Hiittinen, Dragsfjärd tp. (v) (Aulis Sallinen; ilm. Visa Rauste); **14.11.1990** Parainen, Attu tp. (v) (Pekka Karlamaa; ilm. Tom Lindroos); **19.11.1990** Kustavi, Kaurissalo tp. (v) (Jarmo ja Jouni Nieminen; ilm. Tom Lindroos).

Hiittisten lintu on tallennettuna Helsingin ja Paraisten sekä Kustavin linnut Turun Yliopiston eläinmuseon kokoelmissa.

Idänkäki (*Cuculus saturatus*) (0,2,1)

23.5.-6.7. Lieksa, Savijärvi ♂ (Esko Lappi, Ari Kokkonen ym.); **26.5.-5.7.** Karstula, Haapalahti ♂ (Hannu Tammelin, Ilkka Vatanen ym.); **27.5.-20.6.** Joutsa, Kotkaniemi ♂ (v) (Tapio Alanko, Timo Laine, Timo Metsänen ym.).

Lieksan ja Karstulan havainnot koskenevat jo edellisenä vuonna havaittuja lintuja. Joutsan uusi yksilö oli erittäin aktiivisesti äänessä myös päiväsaikaan ja siitä saatiin hienoja valokuvia, koska se pysyteli melko suppealla alueella. Idänkäki on lisännyt lintuturismia maahamme ja se on päässyt jopa ulkomaisten lintulehtien matkamainoksiin. Lehman (2000) pohdiskelee mielenkiintoisesti kuvitetussa artikkelissaan elokuisen, äänettömän (Alaskassa nähdy) käen määrittämistä.

Mehiläissyöjä (*Merops apiaster*) (15,83,12)

27.-31.5. Muonio, Kangosjärvi (Pirkka Aalto, Taneli Kangosjärvi, Seija Olkkonen ym.); **29.5.** Merikarvia, Ylikylä 3 lähtivät SE (Juha Viikilä); **31.5.-7.6.** Enontekiö, Hetta 7 (v) (Pirkka Aalto ym.); **25.-29.6.** Korppoo, Jurmo (v) (Jyrki Normaja, Elina Ilvonen, Kristiina Hintikka, Anders Öhman ym.).

Pitkästä aikaa hyvä mehiläissyöjävuosi. Laji poistettiin tarkastettavien joukosta vuoden 2000 alusta alkaen.

23.5.1988 Eura, Lellainen (v) (Tuomo ja Inkeri Hurme, Eila Louhola).

Aro- / Ylänkökiuru (*Melanocorypha calandra / bimaculata*) (0,0,1)

30.3. Kontiolahti, Satamalahti (ä) (Kalervo Leppänen, Jouko Korhonen).

Lintu esitti sopertelemaa puolilaulua, josta lajia ei pystytty määrittämään. Lajiparin määrittämistä ovat käsitelleet Lindroos & Tenovuo (2000a).

Valkosiipikiuru (*Melanocorypha leucoptera*) (1,0,1)

21.-23.6. Kalajoki, Letto ♂ (v) (Marko Pohjoismäki ym.).

Yksi vuoden megaharvinaisuuksista. Maamme toinen havainto, ensimmäinen lintu nähtiin Raippaluodossa 9.6.1971. Lintu viihtyi Leton hiekkadyynien välisellä laakiolla (mm. merikihun ja pikkutiiron pesimäpaikka) muutaman päivän. Euroopasta tunnetaan muutama kymmenen havaintoa (Alström ym. 1992), mutta viimeisten 50 vuoden ajalta on Venäjän länsipuolella tehty vain 13 havaintoa valkosiipikiurusta (Lindroos & Tenovuo, 2000b).

Lyhytvarvaskiuru (*Calandrella brachydactyla*) (14,80,6)

24.4. Joutseno, Konnunsuo (Mika Ohtonen, Karri Kuitunen, Jorma Kaitajärvi, Seppo Laine ym.); **12.6.** Puolanka, Varpupitämä (video) (Markku Paso, Heino Hahela, Teppo Helo ym.); **24.-27.10.** Hanko, lintuasema (Petro Pynnönen, Kimmo Hotulainen, Antero Lindholm, Aatu Vattulainen ym.); **4.11.** Helsinki, Kyläsaari (Timo Hietanen); **6.-7.11.** Turku, Hirvensalo (Pekka Alho, Sari Vainio ym.); **17.11.** Hanko, lintuasema (Aatu Vattulainen).

Vain yksi varsinainen kevähavainto, syyshavainnot normaaliin aikaan.

4.5.1992 Lappeenranta, Hanhijärvi (Matti Vanhapelto).

Isokirvinen (*Anthus richardi*) (?265,-)

27.9.1987 Kristiinankaupunki, Trutklobbarna (r,v) (Kari Korhonen, Mauri Koivuluoma, Tapani Lilja, Antti J. Lind).

Poistettu käsiteltävien lajien joukosta vuoden 1994 alusta lähtien.

Nummikirvinen (*Anthus campestris*) (58,115,3)

21.9. Kristiinankaupunki, Skaftung, merivartioasema SSW klo 7.34 (Jani Vastamäki); **21.9.** Kristiinankaupunki, Trutklobbarna S klo 8.10 (Markku Rantala, Kari Eischer, Pekka Komi); **23.9.** Raahe, Tasku E (Harri Taavetti, Jukka Hauru); **9.-10.10.** Kuopio, Silmäsuo 1kv (Heikki Kotilainen, Eelis Risänen, Petri Sallinen ym.).

Erikoinen esiintyminen, koska keväällä lajia ei nähty lainkaan. Kristiinankaupungin havainnot koskevat samaa yksilöä.

Nuori sitruunavästäräkki (*Motacilla citreola*) Helsingin Kyläsaarella heinäkuussa 1999. Tyypillisinä piirteinä näkyvät mm. leveät valkeat siipijuovat ja silmäkulmajuovan jatkuminen korvanpeitin-höyhenten ympäri. © Pekka Komi
A juvenile Citrine Wagtail.

10.9.1995 Kristiinankaupunki, Trutklobbarna 1kv (v) (Kari Korhonen).

Lintu löytyi kuolleena.

Taigakirvinen (*Anthus hodgsoni*) (0,24,2)

9.10. Luvia, Säppi (Hannu Huhtinen, Mikael Nordström, Ville-Veikko Salonen ym.); **20.10.** Luvia, Säppi (Juha Sjöholm, Juha Heino, Sami Luoma).

Normaali lokakuinen esiintyminen. Länsi-Euroopassa on nähty jo yli 300 taigakirvistä (pelkästään Iso-Britanniassa yli 200) ja lajin tuntomerkit ovat tuttuja monille harrastajille. Pahin kompastuskivi on metsäkirvinen. Sen erottamista taigakirvisestä käsittelee Malling Olsen (1999) suomenne-tussa artikkelissaan. Ruotsissa nähtiin yksi lintu 3.10. (Christian Cederroth, kirj. ilm.).

Sitruunavästäräkki (*Motacilla citreola*) (10,151,20)

23.4. Kotka, Hovinsaari ♂ (Mikko Pöyhönen, Ari Eerola, Klaus Laine); **24.4.** Lemland, Lågskär ♂ (Johan Ekroos, Tatu Hokkanen, Aleksis Lehtikainen); **29.4.-3.7.** Helsinki, Vanhankaupunginlahti kn ja 2 juv (v) (Kari Soilevaara, Markku Mikkola-Roos, Solveig Roos, Pekka Rusanen ym.); **3.5.** Äetsä, Villilä ♂ (Jouko Metsälä); **8.5.-4.7.** Pori, Kyläsaari ♂ (Juha Niemi ym.); **12.5.** Köyliö, Pajula ♂ (Sami Luoma, Juha Heino); **18.5.** Pori, Riitasarka ♂ (Juha Niemi); **20.5.** Lemland, Lågskär ♂ NW (Henrik Lindholm, Johan Ekroos, Aleksis ja Petteri Lehtikainen ym.); **22.5.** Pori, Ooviiki ♂ (Tom Lindroos); **25.5.** Oulunsalo, Riuttu ♂ (Harri Taavetti ym.); **26.5.** Raisio, Raisionlahti ♀ (Tomi Kaijanen, Henry Lehto); **31.5.** Kangasala, Säkölänjärvi ♂ (Pekka Suhonen); **6.-22.6.** Kaarina, Kuusistonlahti ♂ (v) (Esko Gustafsson, Rasmus Mäki, Kale Rainio, Totti Toiskallio ym.); **13.6.** Hanko, lintuasema ♂ (r,v) (Petro Pynnönen,

Jari Laitasalo, Seppo Niiranen, Aatu Vattulainen); **28.7.-3.8.** Helsinki, Kyläsaari kn ja 3 juv (v) (Pekka Komi ym.); **28.7.** Oulu, Oritkari +1kv (Jukka Hauru, Kyösti Karjalainen); **28.8.** Kuopio, Silmäsuo 1kv (Heikki Kotilainen, Aimo Hartikainen, Jaakko Ketunen).

Laji pesi onnistuneesti Helsingissä Vanhankaupunginlahdella ja nuoret linnut viihtyivät loppukesällä Kyläsaaren lammen lähistön rikkaruohostoissa. Pesintä oli vasta kolmas Suomessa. Sekapesintöjä keltavästäräkin kanssa on todettu useita, ja näin tapahtui ilmeisesti myös Porin Kyläsaarella, sillä koiraan nähtiin kantavan ruokaa samaan paikkaan kuin naaras keltavästäräkki (Tapani Lilja, suull. ilm.).

Laji poistettiin tarkastettavien joukosta vuoden 2000 alusta alkaen.

5.-13.8. Lemland, Lågskär 1kv (v) (Antti Mikala, Kalevi Hiironniemi, Markku O. Tunturi, Timo Hietanen ym.).

Tätä hankalan näköistä yksilöä ei ole sen enempää hyväksytty kuin hylättykään. Linnusta oli käytettävissä neljä valokuvaa ja ansiokkaan yksityiskohtainen kuvaus. Linnussa on runsaasti sitruunavästäräkin piirteitä, mutta myös joitakin vahvasti risteymään viittaavia piirteitä.

Virtavästäräkki (*Motacilla cinerea*) (125,159,-)

24.5.1987 Hanko, lintuasema SE (Aatu Vattulainen).

Poistettu tarkistettavien lajien joukosta vuoden 1994 alusta lähtien.

Keltavästäräkki (*Motacilla flava feldegg*) (0,9,1)

21.5. Äänekoski, Liimattala ♂ (Eino Hiekanen).

Vanha alalajiryhmän *rubicola/hibernans* koiras mustapäätasku (*Saxicola torquata*) Norrskärillä 30.9.1999. Vatsapuoli on hyvin laajalti punaruskeaa, kaulasepel melko kapea ja siiven alapeitin-höyhenet vaaleat. © Aarne Lahti
An adult male Stonechat of subspecies group *rubicola/hibernans*.

Thunbergi-tyyppiset koiraat ovat toisinaan hämäävästi tämän rodun koiraiden kaltaisia. Wirdheimin (2000) artikkelin yhteydessä on julkaistu kaksi valokuvaa hankalan näköisestä yksilöstä ja Ruotsin RK:n pohdintaa *feldegg*-alalajin määrittämisestä.

Etelänsatakieli (*Luscinia megarhynchos*) (1,19,1)

29.9. Mustasaari, Västra Norrskär (v) (Aarne Lahti, Jari Helstola, Mauri Jalonen, Tapani Numminen ym.).

Jälleen syksyinen verkkosaalis. Laulavat linnut tuntuvat välttelevän Suomea. RK:n hyväksyntään vaaditaan ehdottomasti tarkka pukutuntomerkkien kuvaus (ja laulavasta linnusta äänite). Ruotsista 2 havaintoa touko-kesäkuulta (Christian Cederroth, kirj. ilm.).

Sinirinta (*Luscinia svecica cyaneacula*) (11,15,1)

23.4. Kotka, Hovinsaari ♂ (Mikko Pöyhönen, Ari Eerola, Klaus Laine ym.).

Mustapäätasku (*Saxicola torquata*) (30,264,8)

15.4. Kökar, Överboda ♂ (*rubicola/hibernans*) (Heikki Minn); **12.5.** Lemland, Lågs-kär 2kv ♂ (v) (*maura*) (Johan Ekroos, Antti Below, Pekka Ikonen, Alekski Lehtikainen); **22.5.** Kuopio, Itkonniemi ♀ (*rubicola/hibernans*) (Heikki Kotilainen); **27.5.** Hanko, lintuasema ♀ (*rubicola/hibernans*) (Janne Koskinen, Kimmo Koivula, Seppo Niiranen, Juha Saari ym.); **22.9.** Kristiinankaupunki, Trutklobbarna ♀ -puk (*maura*) (v) (Markku Rantala, Kari Eisner ym.); **23.-24.9.** Korppoo, Utö ♀ -puk. (Totti Toiskallio ym.); **27.9.** Kalajoki, Maakalla ♀ -puk. (*maura*) (Markus Keskitalo, Harri Taavetti, Heikki Tuohimaa, Kari Varpenius); **28.9.-23.10.** Mustasaari, Östra Norrskär (*rubicola/hibernans*)

Alalajin *maura* 2kv-koiras mustapäätasku (*Saxicola torquata*) Lågs-kärillä 12.5.1999. Oranssi alue on selvimmillään vain rinnan yläosassa ja kaulasepel on varsin leveä. © Alekski Lehtikainen
A male Stonechat of subspecies *maura*.

+1kv ♂ (r,v) (Aarne Lahti, Jari Helstola, Mauri Jalonen, Tapani Numminen ym.).

Maura-rotuisia lintuja ja rodulleen määrittämättömiä RK ei enää tarkasta (vuoden 2000 alusta alkaen).

Nunnatasku (*Oenanthe pleschanka*) (0,22,2)

2.-5.10. Pori, Tahkoluoto ♀ (v) (Petri Salo, Jorma Hannu, Jouni Rautanen, Petri Saari ym.); **24.10.** Pori, Tahkoluoto 1kv ♂ (v) (Juha Niemi, Paavo Harri, Tapani Lilja, Vesa Virtanen ym.).

Vuoden molemmat nähtiin samassa paikassa! Ruotsin vuoden ainoa nähtiin Gotlannissa 16.10 (Christian Cederroth, kirj. ilm.).

Aavikkotasku (*Oenanthe deserti*) (3,6,1)

10.11. Suomenniemi, Halisenkylä ♀ (v) (Markku Paakkinen, Mikko Loippo, Jouko Rantanen ym.).

Havainto tyypilliseen aikaan ja jo neljäs yksilö 90-luvulla. Ruotsissa (Gotlannissa) 2 yksilöä 21.-26.10., summa on siellä nyt 25 yksilöä (Christian Cederroth, kirj. ilm.).

Nunnatasku (*Oenanthe pleschanka*) 1kv k 24.10.1999 Porissa. Selkäpuoli on kylmän harmaan sävyinen ja suomukuviointi jatkuu pääläelle. © Pekka Komi
Pied Wheatear.

Ruosterastas (*Turdus naumanni*) (0,4,1)

17.-18.4. Lappeenranta, Tuosa alalaji *naumanni* (v) (Paavo ja Jouko Rantanen, Veijo Kantele ym.).

Suomesta on aiemmin kaksi havaintoa alalajista *eunomus* ja kaksi nimialalajista (vuosilta 1988 ja 1994).

Mustakaularastas (*Turdus ruficollis*) (5,15,1)

28.2. Espoo, Friisilä 2kv ♀ (Aleksi Lehikoinen, Johan Ekroos ym.).

Lintu piileskeli taitavasti omakotialueella ja löytyi bongareiden iloksi kärsivällisellä etsinnällä. Ruotsista on 15 havaintoa, joista lähes puolet Skånesta. Kaikki läntisen naapurimme linnut ovat olleet koiraita (Ullman 1999).

Kirjorastas (*Zoothera dauma*) (1,1,1)

29.9. Raahe, Piehinki 1kv (v) (Juha Kourilehto; ilm. Petri Lampila, Tapani Karvonen).

Lintu on taltioituna Oulun Yliopiston eläinmuseon kokoelmissa (kuten myös Suomen 1. lintu, joka löytyi Oulunsalosta 30.9.1961).

Viirusirkkalintu (*Locustella lanceolata*) (1,26,3)

1.-13.7. Pielavesi, Sammalisenlahti ♂ (v) (Markku Ukkonen, Kalle Ruokolainen ym.); 16.7.-1.8. Rääkkylä, Roikko ♂ (v) (Harri Kontkanen, Markku Halonen ym.); 21.-24.7. Outokumpu, Alavi ♂ (ä) (Pekka Stén, Pekka Parvinen ym.).

Taas kerran heinäkuinen esiintyminen! Matka maahamme on pitkä tai sitten koiraat saapuvat meille välipysähdyksen jälkeen (pariuduttuaan jossain jo alkukesällä?). Ruotsista on yksi syyshavainto (19.10. kuollut lintu) ja summa on vasta 4 yksilöä (Christian Cederroth, kirj. ilm.).

Ruokosirkkalintu (*Locustella luscinioides*) (0,46,4)

23.5. Helsinki, Kallvik ♂ (Jari Päänni); 30.5.-24.6. Köyliö, Köyliönjärvi +2kv ♂ (r,v) (Juha Niemi, Kari Kekki, Matti Sillanpää ym.); 3.6.-13.7. Jämsä, Olkkolanlahti ♂ (r,v) (Heikki ja Kalle Hiekkänen, Keijo Vesanen, Leo Lindroos ym.); 15.-19.6. Vantaa, Pikkujärvi ♂ (r,v) (Esko Pasanen, Velimatti Laitinen, Jari Rantala, Jyri Heino ym.).

1.5.-10.6.1993 Nummi-Pusula, Savijärvi ♂ (v), kontrolloitiin 5.5. (Esko Pasanen, Sampsa Cairenius, Jyri Heino ym.); 15.6.-7.7.1994 Nummi-Pusula, Savijärvi ♂ (v), kontrolloitiin 21.6. (Esko Pasanen, Sakari Damski, Hannu Jännes ym.).

Havainnot koskevat samaa koirasta, joka rengastettiin paikalta jo 1991.

Kentäkerttunen (*Acrocephalus agricola*) (0,34,3)

11.6. Lemland, Lågskär (r,v) (Göran Andersson, Johan Ekroos, Aleksi ja Petteri Lehikoinen); 13.6. Lemland, Lågskär (r,v) (Göran Andersson, Johan Ekroos, Aleksi ja Petteri Lehikoinen); 5.-8.7. Kristiinankaupunki, Stånggrund ♀ (r,v) (Kari Korhonen, Veikko Forsberg, Jani Vastamäki ym.).

Jälleen kaikki verkosta. Laulavat kaiteissa yhä edelleen! Lajin laulu muistuttaa jossakin määrin luhtakerttusta ja pajukkoisessa ruovikossa laulavat "luhtakerttuset" kannattaa tarkistaa huolellisesti.

Pikkukultarinta (*Hippolais caligata*) (0,52,3)

12.-27.6. Värtsilä, kk. ♂ (Hannu Kivivuori, Markku Halonen, Matti Kapanen, Toni Nevalainen ym.); 26.-27.6. Virrat, Jäähdysholma ♂ (Pekka Suhonen, Aalto Harju ym.); 5.-6.10. Mustasaari, Norrskär 1kv (r,v) (Aarne Lahti, Jari Helstola, Mauri Jalonen, Arto Keskinen ym.).

Vuosittainen kesälaulaja, jonka havainnot painottuvat Itä-Suomeen. Syksyiset linnut todella harvinaisia. Ruotsissa on havaittu yksi kesäkuinen lintu ja summa on nyt 6 yksilöä (Christian Cederroth, kirj. ilm.).

30.5.1998 Virolahti, Vähä-Harvajanniemi ♂ (v) (Matti Vanhapelto, Eero Hietanen, Seppo Korpela, Pentti Linko).

Tiltaltti (*Phylloscopus collybita tristis*) (0,63,1)

10.10. Kotka, Hovinsaari (r,v) (Mikko Pöyhönen, Ari Eerola, Riku Lehtinen).

*Tristiks*en voi määrittää hyväksytysti vain kädessä.

Ruskouunilintu (*Phylloscopus fuscatus*) (3,48,5)

4.10. Pori, Tyrnikari (v) (Juha Niemi, Veikko Aalo, Tapani Lilja, Antti J. Lind ym.); 6.10. Kristiinankaupunki, Domarkobben (v) (Kari Eischer, Markku Rantala ym.); 6.10. Uusikaupunki, Vekara 2 (Reijo Vikman, Matti Lempiäinen); 20.10. Lemland, Lågskär (r,v) (Kari Soilevaara, Karri Kuitunen, Kai Hilditch, Jukka Hintikka ym.).

Ruskouunilintu on vuosittainen loka-marraskuun laji, joka on meillä säännöllisempi vierailija kuin toinen "ruskea" -siperianuunilintu. On vaikea sanoa, johtuuko ero esim. lajin erilaisesta (=pohjoisemmasta) muuttoreitistä vai helpommas- ta havaittavuudesta. Ruskouunilintu on suorastaan neuroottinen "taksuttelija" ja se suosii (harrastajien ahkerasti komppaamia) pensaita ja rikkaruohostoja. Ruotsissa tavattiin kolme lintua 30.9.-24.10. ja yhteissumma on 44 yksilöä (Christian Cederroth, kirj. ilm.).

Siperianuunilintu (*Phylloscopus schwarzi*) (1,9,7)

25.9. Helsinki, Kaisaniemi (Petteri Lehikoinen, Juha Laaksonen, Kari Soilevaara ym.); 29.9. Mustasaari, Västra Norrskär (r,v) (Aarne Lahti, Jari Helstola, Mauri Jalonen, Tapani Numminen ym.); 4.10. Hanko, Notholmsviken (Ahti Vapaavuori); 6.10. Hanko, lintuasema (Aatu Vattulainen, Seppo Niiranen, Vesa Oksanen, Markus Piha ym.); 8.10. Lemland, Lågskär (r,v) (Lauri Mäenpää, Karno Mikkola); 9.10. Kirkkonummi, Rönnskär (r,v) (Antti Below); 9.10. Hanko, lintuasema (r,v) (Aatu Vattulainen, Jarmo Ruoho, Jari Lai- tasalo, Seppo Niiranen ym.).

Nuori pikkukultarinta (*Hippolais caligata*) 5.10.1999 Norrskärillä. Ainoastaan seitsemän Suomen 55 pikkukultarinnasta on havaittu syksyllä. © Aarne Lahti
Booted Warbler.

Kaikkien aikojen siperianuunilintuvuosi! Yksilömäärä lähes kaksinkertaistui ker- taiteitolla. Suomen havainnot painottuvat selkeästi eteläiselle rannikolle ja Ahvenan- maalle. Siperianuunilintu muuttaa syksyllä jonkin verran aikaisemmin kuin rusko- uunilintu (jolloin kaikki lintuasemat eivät vielä ole aktiivisesti miehittyjä). Laji esiin- tyy paikoilla, joissa pensaikoin lisäksi on korkeampaa puustoa. Esim. Siperiassa pe- simäaikaan laji löytää pienehköiltä metsä- aukioilta. Ruotsissa nähtiin 5 lintua 1.-19.10. ja yhteensä siellä on havaittu jo 41 yksilöä (Christian Cederroth, kirj. ilm.).

Kashmirinuunilintu (*Phylloscopus humei*) (1,13,1)

30.-31.10. Luvia, Säppi (v) (Juha Sjöholm, Petteri Mäkelä ym.).

Jänneksen (1993) artikkeli on peruslu- kemista kashmirinuunilinnun määrityk- sestä kiinnostuneelle, lisäksi lajin kesäistä pukua ja ääniä esitellään Leivon & Dernja- tinin (2000) kirjoituksessa.

Tulipäähippiäinen (*Regulus ignicapillus*) (1,12,1)

27.11.-7.12. Turku, Moisio ♂ (v) (Rolf Karl- son, Rurik Baarman, Birger Grönholm ym.).

Myös maamme ensimmäinen havait- tiin talvella (Lågskär 19.12.1968 - 6.1.1969). Ullmanin (2000a) mukaan laji on runsastu- nut Ruotsissa 80-luvun lopulta alkaen sel- västi, eikä havaintomäärien kasvu johdu pelkästään havainnoinnin tehostumisesta. Tulipäähippiäisen pesintä on todettu kah- desti Etelä-Ruotsissa (v. 1990 ja 1996). Lajin eurooppalaiset pesimäkannat ovat vank- koja, esim. Espanja 0.9 - 2 ja Saksa 0.7 - 1.5 miljoonaa paria.

Sepelsieppo (*Ficedula albicollis*) (n35,96,2)

18.5. Espoo, Haltialehto ♂ (v) (Kari Auvi- nen); 25.-26.5. Lemland, Lågskär +2kv ♀

Vanha naaras sepelsieppo (*Ficedula albicollis*) Lågskärillä 25.5.1999. Ominaista mm. selkäpuolen värisävy ja suuri valkea laikku käsisiiven tyvellä. © Markus Varesvuo
A female Collared Flycatcher.

(r,v) (Aleksi ja Petteri Lehikoinen, Tapio Aalto, Johan Ekroos ym.).

Normaali kevätesiintyminen. Laji pesii Euroopassa Suomen etelä- ja kaakkoispuolella ja talvehtii Itä-Afrikassa päiväntasaajan eteläpuolella, joten linnut joutuvat meille pidentyneen kevätmuuton seurauksena.

Viitatieäinen (*Parus palustris*) (n5,12,2)

24.2.-22.3. Luvia, kk. (Janne Lampolahti); 23.9. Lappeenranta, Luukkaansalmi (Veijo Kantele, Matti Vanhapelto).

Luvian havainto on maamme läntisin. Lähes puolet kaikista viitatieäisistä on nähty Kaakkois-Suomessa, mikä onkin luonnollista lajin eurooppalaiset pesimäalueet huomioiden. Ruotsissa Ahvenanmaan länsipuolella laji on melko yleinen, mutta sieltä meille tuskin harhailijoita saapuu, koska lajin vaellustaipumus on heikohko ja merialueiden ylitys saattaa olla ylivoimaista.

Pussitieäinen (*Remiz pendulinus*) (5,54,8)

20.-28.4. Helsinki, Vanhankaupunginlahti 2k1n (Jouni Karppinen, Esko Sarkanen, Markku ja Biti Ojala ym.); 23.-24.4. Kotka, Hovinsaari ♂ (Mikko Pöyhönen, Ari Eerola ym.); 20.5. Kotka, Hovinsaari (Klaus Laine); 5.8. Helsinki, Kyläsaari 2 1kv lähtivät NE (Torbjörn West, Måns Granlund) ja 7.8. Helsinki, Vanhankaupunginlahti 2 1kv (Markku ja Biti Ojala, Hannu Palojarvi); 5.-16.9. Kotka, Hovinsaari ♂ (Mikko Pöyhönen, Ari Eerola, Riku Lehtinen, Jussi Lindström ym.).

Helsingin huhtikuiset havainnot koskevat samoja yksilöitä, jotka mahdollisesti pesivät Vanhankaupunginlahden alueella. Tähän viittaavat elokuussa kahdesti nähdyt nuoret linnut. Kotkan kaikkien

Suomen ensimmäinen isolepinkäinen (*Lanius excubitor*), jossa nähtävissä alalajin *homeyeri* piirteitä. Kristiinankaupunki 23.10.1993. Tälle alalajille on tyypillistä suuri valkoisen määrä pyrstössä ja iso siipilaikku. © Petri Rissanen
A Great Grey Shrike of *homeyeri* type.

Isolepinkäinen (*Lanius excubitor*), jossa alalajin *homeyeri* piirteitä Joensuussa 30.10.1998. Siipijuova jatkuu hyvin leveänä myös kyynärsiivellä. © Pentti Zetterberg
A Great Grey Shrike of *homeyeri* type.

YLIOPISTON ELÄINMUSEO
RENGASTUSTOIMISTO
HELSINKI 10

kolmen havainnon on tulkittu koskevan eri lintuja. Havainnoitsijoita kehoitetaan varovaisuuteen lajin sukupuolimäärityksissä.

Mustaotsalepinkäinen (*Lanius minor*) (28,114,6)

6.6. Kökar, Karlby 2 (Göran Andersson, Bror Johansson), joista toinen vielä 7.6. (Ulla-Lena Lundberg); **25.-28.6.** Mustasaari, Alskat (v) (Juha Lehtinen); **26.6.-18.7.** Lappajärvi, Kuivaslahti (Rainer Rajakallio, Jouko ja Anna Alestalo ym.); **30.6.-12.7.** Turku, Ruissalo (v) (Henry Lehto, Anssi Junnila, Seppo Sällylä ym.); **29.8.** Halikko, Iilike +1kv (v) (Timo Nurmi ym.).

20.6.1991 Helsinki, Niskala (Aatu Vattulainen).

Esiintyminen jatkuu edelleen varsin taaisena. Poistettu tarkastettavien joukosta vuoden 2000 alusta.

Isolepinkäinen (*Lanius excubitor homeyeri*) (0,3,0)

23.10.1993 Kristiinankaupunki, Skaftung +1kv (r,v) (Hannu Koskinen, Timo K. Palomäki, Petri Rissanen); **2.10.1998** Lemland, Lågskär +1kv (r,v) (Hannu Kormano, Ulla-Maija Vainikka); **30.10.1998** Joensuu, Höytiäisen kanava +1kv (r,v) (Pentti Zetterberg, Ari Latja, Kari Lindblom).

Ensimmäiset Suomesta ilmoitetut isolepinkäiset, joissa todettiin alalajin *homeyeri* piirteitä. Kyseessä ovat vaaleat lepinkäiset, joilla on runsaasti valkoista käsi-, kyynär- ja pyrstösulissa. Suljetulla siivellä käsiskien valkea laikku ulottuu vähintään 13 mm (joskus jopa 24 mm) käsiskien peitinhöyheniä pidemmälle. Myös kyynärsiivellä näkyy valkoista isojen peitinhöyhenten alta vähintään 13 mm (jopa 20 mm). Tätä on tietenkin vaikea tulkita maastossa. Uloin pyrstösulka on kokonaan valkoinen. Myös toiseksi ulommainen on valkoinen, mutta sen sisähöydyssä voi olla pieni musta laikku. Aito *homeyeri* on arolintu, joka esiintyy lähinnä Suomea Ukrainassa ja Romaniassa, mutta asian tekee mutkikkaaksi se, että museoiden nahkakokoelmissa on tämän tyyppisiä lintuja, jotka on kerätty pesimäaikaan Pohjan alueelta (Lars Svensson, kirj. ilm.)! Joensuun linnusta on julkaistu tiedonanto tarkkoine mittatietoineen (Latja & Zetterberg 2000).

Punakottarainen (*Sturnus roseus*) (n26,39,4)

2.-5.6. Korppoo, Jurmo (Jari Helstola, Tarmo Nurmi, Sampo Kunttu, Pasi Laaksonen ym.); **10.6.** Köyliö, Vinnari (Jussi Mäkinen, Jarmo ja Rauli Holm, Kari Kekki ym.); **15.-18.8.** Espoo, Laajalahti - Iso-Huopalahti - Helsinki, Malminkartano +1kv (Arto Keskinen, Kalevi Hiironniemi, Janne Aalto, Kyösti Kopra ym.); **15.-16.9.** Turku, Ävik 1kv (Hannu Kormano ym.).

Jälleen hyvä punakottaraisvuosi. Espoon lintu yöpyi Laajalahden ruovikos- sa suuressa kottaraisparvessa ja saapui lahdelle iltaisin vakioaikaan kiertelemään. Ensimmäisen kerran lintu havaittiin Mal-

minkartanossa noin 5 km:n päässä yöpymispaikalta. Ruotsissa nähtiin neljä yksilöä (yksi kesäkuinen vanha ja kolme syksystä nuorta; Christian Cederroth, kirj. ilm.).

26.7.1995 Parikkala, Särkisalmi (Pauli Kantonen, Eila Uosukainen; ilm. Markku Loip- po).

Valkokurkkusirkku (*Zonotrichia albicollis*) (2,0,1)

29.5.-8.6. Lemland, Lågskär ♂ (r,v) (Aleksi ja Petteri Lehikoinen, Tapio Aalto, Johan Ekroos ym.).

Maamme kolmas lintu, aiemmat vuosilta 1972 (Inkoo) ja 1967 (Kotka). Tämän lajin kohdalla laivamatkustamisen mahdollisuus on varsin suuri ja siihen viittaavat myös Suomen havaintopaikat. Pohjois-Amerikassa laji pesii Kanadassa ja Yhdysvaltojen koillisosissa. Se on runsaimmillaan Itä-Kanadassa. Valkokurkkusirkku on muuttolintu, joka talvehtii etelässä aina Floridaa, Texasia ja Pohjois-Meksikoa myöten (Rising 1996).

Harmaasirkku (*Miliaria calandra*) (23,36,2)

20.5.-1.7. Oulu, Oritkari ♂ (v) (Jari Pelto- maki, Jeff Price ym.); **3.6.** Uusikaupunki, Vekara (v) (Pekka Alho, Arto Lehtinen).

Tämä taantuva laji on edelleen lähes vuosittainen Suomessa. Oulun lintu saat- ta olla sama yksilö kuin v. 1998.

Mäntysirkku (*Emberiza leucocephala*) (1,4,2)

1.1.-2.4. Himanka, kaatopaikka ♀ (v) (Mar- ko Pohjoismäki, Petri Nikupaavo, Jari Pel- tomäki ym.); **12.-13.12.** Kangasala, Vääksy (Pekka Suhonen ym.).

Himangan vaikeasti tunnistettava naa- ras oleili pitkään paikalla ja monilla bonga- reilla oli huomattavia ongelmia löytää oi- kea lintu keltasirkkuparvesta.

Mustapääsirkku (*Emberiza melanocephala*) (0,11,2)

11.-12.6. Lemland, Lågskär ♂ (Aleksi ja Pet- teri Lehikoinen, Göran Andersson, Johan Ekroos ym.); **1.7.** Hyvinkää, Kytäjä ♂ (v) (Jari Sivén, Jyrki Svanström, Ari Ahtiainen).

Hyvinkään sirkku löytyi kuolleena maantieltä, joten se oli ilmeisesti törmän- nyt autoon.

Ruskopääsirkku/Mustapääsirkku (*Emberiza bruniceps/melanocephala*) (1,5,1)

31.7. Lemland, Lågskär +1kv ♀ (Antti Mikala, Kalevi Hiironniemi, Markku O. Tunturi).

Naaraiden määrittäminen on huomattavan hankalaa (toistaiseksi Suomesta vain yksi lajilleen määritetty vuodelta 1998).

Todennäköiset tarhakarkulaiset
Presumed escapes

Tiibetinhani (*Anser indicus*)

25.4. Kalajoki, Letto NE (Seppo Pudas, Marja Maarala); **24.-27.5.** Kemijärvi, Leh-

tosalmi 2 (v) (Heimo Kelloniemi; ilm. Pirk- ka Aalto); **16.6.** Mustasaari, Östra Norrskär 2 (v) (Aarne Lahti, Mauri Jalonen); **29.6.-1.7.** Utsjoki, Karigasniemi 2 (v) (Visa Marttila, Antti Aholainen, Visa Valle); **6.-8.7.** Kittilä, Jeesiöjärvi 10 (Pentti Jee- siöjärvi; ilm. Pirkka Aalto); **8.9.-1.10.** Pello, Pellojärvi ja Säynäjäjärvi 3 +1kv (v) (Jorma V. A. Halonen, Taneli Halonen, Matti Mäkiyry).

Kittilän parvi on suurin Suomessa ta- vattu kerääntymä.

Laji poistettiin tarkastettavien joukosta vuoden 2000 alusta alkaen.

Punakaulahanhi (*Branta ruficollis*)

2.7.-11.8. Kotka, Kultaa 2kv (v) (Mikko Pöyhönen, Kari Ihatsu, Klaus Laine ym.).

Lintu oleili pitkään Kymijoella tundra- hanhen kanssa. Sen sisimmät käsisulat oli ilmeisesti leikattu poikki (uloimmat jäte- tään esteettisistä syistä katkaisematta) ja tällä perusteella RK pitää lintua tarhakar- kulaisena. Hanhen alkuperä jäi kuitenkin hämärän peittoon.

Kupariviuhkasorsa (*Oxyura jamaicensis*) (0,13,1)

27.-3.7. Salo, Halikonlahti ♀ (Mikko Tam- minen ym.).

Iso-Britannian populaatio on vankassa kasvussa, sillä vuonna 1994 tehty kannan laskenta tuotti tulokseksi 900 paria ja ny- kykannaksi arvioidaan noin 4000 yksilöä. Populaation vuosittainen kasvuvauhti on noin 15 %! Viimeisen 20 vuoden aikana on rengastettu yli 300 yksilöä ja niistä on saatu 10 löytöä, kaikki Englannista. Myös väreil- lä merkityt linnut (66 yks.) ovat pysyneet paikoillaan (Hughes 2000).

Mandariinisorsa (*Aix galericulata*)

29.4.-5.6. Vaala, Nuojua 2k (v) (Arto ja Jyr- ki Anttonen, Hannu Kallio ym.); **20.9.-15.10.** Kuusankoski, Saksanaho ♂ (v) (Timo Pulliainen ym.).

Etelä-Ruotsissa, Olofströmissä pesi v. 1998 4 paria, jotka saivat 11 poikasta (Tyr- berg 1999).

Poistettu tarkastettavien joukosta vuoden 2000 alusta alkaen.

Indigokardinaali (*Passerina cyanea*)

24.-27.5.1968 Kokkola, Leenala ♂ (v) (Har- ri Hongell).

Suomen aikajärjestyksessä ensimmäi- nen havainto tästä yleensä häkkikarku- laisena pidetystä lajista. Mainittakoon, että samana päivänä nähtiin Oulussa tur- koosikardinaali (*Passerina amoena*).

Hylätyt havainnot
Records not accepted

Amerikanjääkuikka (*Gavia immer*) 7.10.1998 Mustasaari, Norrskär subad/ad tp.; **Karimetsa** (*Phalacrocorax aristotelis*) 29.5. Kustavi, Pleikilä; **Kiljuhanhi** (*Anser erythropus*) 1.5.1981 Lapua, Alajoki (v); **Punakaulahanhi** (*Branta ruficollis*) 9.10. Kitee, Kyyrönniemi SW; **Australiantavi** (*Anas castanea*) 9.5. Outokumpu, Sysmäjär-

vi k; **Isohaarahaukka** (*Milvus milvus*) 19.7.1998 Sipoo, Östersundom S; **Arosuohaukka** (*Circus macrourus*) 19.4. Kajaanin, Paltaniemi ad n; 19.4. Lumijoki, Sannanlahti +2kv q NW; 9.5. Helsinki, Viikki 2kv NE; 15.8. Jämsä, Alhojärvi 1kv S/SW; **Pikkukiljuketka** (*Aquila pomarina*) 27.4. Lappeenranta, Iitiä 2 E; 22.6. Oulu, Rusko ad; **Kiljuketka** (*Aquila clanga*) 18.5. Virolahti, Virojoki ad; 8.10. Korsholm, Kuni su-bad/ad; **Käärmekotka** (*Circaetus gallicus*) 19.4. Helsinki, Viikki N; **Tundravikla** (*Tryngites subruficollis*) 18.9. Kotka, Hovinsaari S; **Isovesipääsky** (*Phalaropus fulicarius*) 19.4. Kokkola, Hopeakivenlahti 3ad; **Mustapäälöki** (*Larus ichthyaetus*) 24.4. Rääkkylä, Vuoniemi 2-3kv (v); **Kuusilöki** (*Larus philadelphia*) 7.2. Korppoo, Jurmo 2kv; **Pikkukajava** (*Rissa tridactyla*) 29.11.1975 Mietoinen, Mynälahti 1kv; **Töyhtökiuru** (*Galerida cristata*) 30.4. Soini, Pahankalanperä (v); **Nummikirvinen** (*Anthus campestris*) 29.9.1995 Hanko, lintu-asema SW; **Vuorikirvinen** (*Anthus spinoletta*) 9.6. Luvia, Säppi; **Taigakirvinen** (*Anthus hodgsoni*) 6.6. Kökar, Karlby 2; **Etelänsatakieli** (*Luscinia megarhynchos*) 27.-28.6. Pori, Teemuoto o (ä); **Nunna-/Rusotasku** (*Oenanthe pleschanka/hispanica*) 25.9. Turku, Hirvensalo n; **Punarin-tarastas** (*Turdus migratorius*) 31.1. Espoo, Kivenlahti; **Valkopäätiainen** (*Parus cy-anus*) 26.11.1998 Äetsä, Ruotsila; 24.10. Kuusamo, Säynäjä 2; **Pyrstötiainen** (*Aegithalos caudatus europaeus*) 18.3.1978 Turku, Ruissalo; **Peippo** (*Fringilla coelebs africana*) 28.-30.4.1998 Pudasjärvi, Sarajärvi o (v); **Punakottarainen** (*Sturnus roseus*) 21.4. Turku, Koroinen.

Lisäyksiä ja korjauksia Corrections

Arosuohaukka (*Circus macrourus*): Pesinyt Kiihtelysvaarassa vuonna 1933. Vuoden 1998 katsauksessa väitettiin ensipesintää yhä odoteltavan.

Punajalkahaukka (*Falco vespertinus*): Päivämäärälisäys: Nummi-Pusula, Koisjärvi 28.-30.5.1989 2kv n.

Mustapäätasku (*Saxicola torquata*): Päivämäärälisäys: Liminka, Virkkula 2.7.-n. 3.8.1994 o (maura).

Ruokosirkkalintu (*Locustella luscinioides*): Päivämäärälisäys: Nummi-Pusula, Savijärvi 8.5. - 13.7.1991.

Pussitiainen (*Remiz pendulinus*): Ensimmäinen talvihavainto on vuodelta 1991 (13.12. Helsinki, Viikki), toisin kuin edellisessä katsauksessa väitettiin.

Lajilista

Vuoden 2000 alusta alkaen poistuivat seuraavat lajit kokonaan RK:n tarkastamien lajien listalta: lumihanhi, tiibetinhani, punakaulahanhi, ruostesorsa, mandariinisorsa, pikkuruokki, mehiläissyöjä, sitruunavästäräkki ja mustaotsalepinkäinen. Lisäksi arosuohaukasta ei tarkisteta enää

+2kv-tyypisiä koiraita, ja mustapäätaskusta tarkistetaan vain roturyhmään *rubicola/hibernans* kuuluvat yksilöt.

Kiitokset

Per Alström, Andreas Buchheim, Dick Forsman, Jukka Jantunen, Hannu Jännes, Krister Mild, Killian Mullarney, Axel Müller ja Lars Svensson ovat antaneet asian-tuntijalausuntoja useista vaikeista tapauksista kuluneen vuoden aikana. Christian Cederroth antoi käyttöömmme Ruotsin vastaavan katsauksen käsikirjoituksen.

Aluevastaavien ym. ominaisuudessa Pirkka Aalto, Göran Andersson, Arto Juvo-nen, Kari Korhonen, Pekka Kyllönen, Markku Loippo, Jukka J. Nurmi, Mika Ohtonen, Marko Pohjoismäki, Mikko Pöyhönen, Esko Rajala, Eelis Rissanen, Kari Soilevaara, Tapio Tohmo, Jani Vastamäki ja Pentti Zetterberg ovat tarkastaneet tämän katsauksen ja esittäneet runsaasti tarkennuksia. Tapio Tohmo ja Timo Pulliainen ovat toimittaneet tämänkin katsauksen RK:n kotisivuille. Kaikille parhaat kiitokset.

Kirjallisuus

- Alström, P., Colston, P. & Lewington, I. 1992: Sällsynta fåglar i Europa. - Domino Books, Jersey.
- Bakker, T., Offereins, R. & Winters, R. 2000: Caspian Gull identification gallery. - Birding World 13:60-74.
- Campbell, C. 2000: White-winged Tern. - Birding 32:216-230.
- Cederroth, C. 1999: Sällsynta fåglar i Sverige 1998. - SOF 1999: Fågelåret 1998, Stockholm.
- Cramp, S. & Simmons, K. E. L. 1977: Handbook of the Birds of Europe, the Middle East and North Africa, vol. 1 - Oxford University Press, Oxford.
- Hirschfeld, E. 2000: Tungviktare. - Vår Fågelvärld 59(6):6-14.
- Hughes, B. 2000: White-headed Duck and Ruddy Duck: an update. - Birding World 13:164-165.
- Jonsson, L. 1998: Itämeren keltajalkalokit ja keltajalkaiset harmaalokit. - Alula 4:74-100.
- Jännes, H. 1993: Kashmirinuunilintu - vieras kaukaa kaakosta. - Linnut 28(4):28-30.
- Jännes, H. & Lindroos, T. 1998: Uudistuneen RK-lomakkeen täyttöohjeet. - Bongari 12:114-122.
- Latja, A. & Zetterberg, P. 2000: Isolepinkäinen (*Lanius excubitor*) homeyeri-rotu tavattu Pohjois-Karjalassa. - Siipirikko 27(1):13-15.
- Lehman, P. 2000: Oriental Cuckoo versus Common Cuckoo. - Birding World 13:321-323.
- Leivo, M. & Dernjatin, P. 2000: Kashmirinuunilintu. - Alula 6:52.
- Lindroos, T. & Tenovuo, O. 2000a: Aro- ja ylänkökiuru - tunnistaminen maastossa ja esiintyminen Euroopassa. - Alula 6:17-24.

Lindroos, T. & Tenovuo, O. 2000b: Valkosiipikiuru - tunnistaminen maastossa ja esiintyminen Euroopassa. - Alula 6:170-177.

Malling Olsen, K. 1999: Metsä- ja taigakirvisen määrittäminen. - Alula 5:42-48.

Rising, J. D. 1996: The Sparrows of the United States and Canada. - Academic Press, Toronto.

Tyrberg, T. 1999: Fågelrapport för 1998. - SOF 1999: Fågelåret 1998, Stockholm.

Ullman, M. 1999: Taigatrast. - Vår Fågelvärld 58(3):49.

Ullman, M. 2000a: Brandkronad kungsfågel. - Vår Fågelvärld 59(3):48-49.

Ullman, M. 2000b: Tuvsnäppa. - Vår Fågelvärld 59(4):49.

Wirdheim, A. 2000: Raritetskomitten. - Vår Fågelvärld 59(1):6-11.

Summary: Rare birds in Finland in 1999

This is the 25th annual report of the Finnish Rarities Committee. It lists all accepted records for the year 1999 as well as some older, previously unpublished records. A few records are still under consideration and will be published in the committee's next reports. Records of birds not considered to be genuine vagrants, rejected records, and corrections are listed separately.

From the point of view of rarities 1999 was fairly uneventful, with most species turning up in average numbers. No species new to Finland was found and only one new subspecies was accepted: Great Grey Shrike (*Lanius excubitor homeyeri*) from the years 1993 (one record) and 1998 (two records). Also, the first record of Indigo Bunting (a presumed escape from 1968) was accepted. The second Franklin's Gull and White-winged Lark, and the third White-throated Sparrow, White's Thrush and Oriental Cuckoo were seen. Other major rarities (with less than six previous records) were Black-winged Stilt and Naumann's Thrush. The highlight of the autumn was the influx of Radde's Warblers. Record numbers of Great Northern Diver, Green-winged Teal and Red-crested Pochard were seen. Year 1999 was also very good also for American Wigeon, Pallid Harrier, Pectoral Sandpiper, Great Skua, Little Auk, Bee-eater and Citrine Wagtail.

The details included with each record are: date and locality of the sighting, number of birds if more than one, other details if known (kv=calendar year, jp=adult breeding plumage, tp=winter plumage, vp=transient plumage, n-puk.=female plumage, Å=singing, r=ringed). W (=west) etc. means migrating birds and their direction, (v)/(a)=photographed/tape recorded (and this evidence seen or heard by the committee). The three numbers in brackets after each species' name give the total number individuals observed in Finland (1) before 1975, (2) in the period 1975-1998, and (3) in 1999 respectively.

Seuraava RK-katsaus julkaistaneen Linnut-vuosikirjassa ja BirdLifen kotisivuilla.

Kirjoittajien osoitteet/Authors' addresses:
Tom Lindroos, Uudentuvankatu 6 A 29,
20740 Turku, puh. & fax 02-2367570;
tom.lindroos@rusko.fi

Heikki Luoto, Kuhajoentie 15, 01750 Vantaa,
puh. 09-29054970;
heikki.luoto@kolumbus.fi